

Surrealistisch mengsel uit de keukenmachine

JAZZ

VLEK, een nieuwe Brabantse groep die plezier hoog in het vaandel heeft staan.

door René van Peer
e-mail: kunst@ed.nl

Eindhoven Dinsdag 18-5-2010

Neem een deel licht vertier à la Bert Kaempfert, een deel psychedelica à la Pink Floyd. Voeg een setje blazers toe, een heftige scheut rock en een flinke slok vrolijke wanorde. Drukken op het knopje van de mixer en voor je het weet heb je een koppig, kruidig mengsel waar de damp van af slaat. Zo klinkt VLEK, een nieuwe Brabantse groep die plezier hoog in het vaandel heeft staan. Ingrediënten en recept van dit septet doen sterk denken aan de werkwijze van de groep van internationale faam rond gitarist Jacq Palinckx, die enkele jaren terug ontbonden werd. En inderdaad, hij is van de partij, met zijn broer Bert weer op contrabas. Om deze oude kern een keur aan Brabantse muzikanten, onder wie saxofonist Edward Capel uit Eindhoven.

„Het is klein begonnen, in Tilburg”, zegt Jacq Palinckx. „Nu verbreiden we ons over Brabant, straks het land; en daarna de wereld. Toen we een naam zochten kwam VLEK meteen boven drijven, in hoofdletters. Het bekt ook goed, lekker kort en snel. We wisten aanvankelijk ook niet of we met een vaste bezetting zouden spelen of dat het aantal naar believen kon veranderen. Het was vooral informeel: kijken welke kant de muziek opgaat en niet werken met een leider die de lijnen uitzet.” Palinckx had een punt gezet achter de band die zijn naam droeg en achter zijn verbintenis met theatergroep Drieons als huiscomponist, omdat hij zich teveel gebonden voelde aan de verplichtingen die dat met zich meebracht. De druk om steeds maar weer te moeten produceren werkte verstikkend en stond een onbekommerd speelplezier in de weg. Nu is hij terug.

VLEK vertoont duidelijke overeenkomsten met zijn eerdere band, maar er zijn wel deeltelijk verschil-

strakke en uitbundige arrangementen even gemakkelijk als wilde improvisaties waarin iedereen over elkaar heen buitelt.

Het belangrijkste verschil is dat Palinckx niet meer optreedt als bandleider. Alle leden hebben inbreng en kunnen voor de groep inschrijven als ze dat willen.

Met name Edward Capel en toetsenspeler Bart van Dongen leveren materiaal. „Het verbreedt het klankenspectrum van de groep”, aldus Capel. „Mijn stukken liggen dicht bij rock, met de groove van hiphop. Maar er zijn altijd wel doorkijkjes naar improvisatie.”

„We kunnen veel kanten op door onze bezetting: naast gitaar, bas en drums hebben we drie blazers en een toetsenspeler die een synthesizer heeft met zo'n fantastisch jarenzeventiggeluid. We klinken tegelijkertijd glitzy en hedendaags. En we houden allemaal van gestructureerde wanorde.”

„Eigenlijk doe je gewoon wat je leuk vindt”, vult Palinckx breed grijnzend aan. „Je weet niet waar anderen mee aan zullen komen of hoe ze met je ideeën op de loop zullen gaan. Maar het is pure lol. Als we onszelf voor verrassingen stellen, schrikken we daar niet van.”

„Zo viel tijdens een stuk van Carla Bley ineens iedereen stil, behalve de ritmesectie. Helemaal niet de bedoeling, maar we hebben toen een tijdje lang naar die kale groove geluisterd. Erg mooi. Daar zijn we het allemaal over eens. In feite zijn we een ouderwets 'kollektief', in de voorkeursspel van de jaren zeventig.”

Het septet weet in ieder geval hoe ze met hun bronnen moeten omspringen. Zo kan 'Back to Black' van Amy Winehouse rekenen op een even liefdevolle als doortastende behandeling – eerst masseren en dan in mootjes hakken. VLEK kan de Vogeltjesdansen nog exotisch laten klinken.

Concert VLEK. Maandag
21 mei bij Axesjazzpower
in Café Wilhelmina,
Eindhoven. Aanvanda